

Z roku na rok odczuwamy zmiany klimatyczne związane z ociepleniem klimatu i rosnącymi letnimi temperaturami. Staje się to coraz większym wyzwaniem z którym muszą zmagać się hodowcy ze swoimi przeżuwaczami. Notuje się, że stres cieplny jest jednym z głównych czynników, które zmniejszają produkcję mleczną. Optymalna temperatura dla bydła mieści się w zakresie od -7 do +18°C, przy wilgotności względnej na poziomie od 60 do 80%.

Czym jest stres cieplny i od czego on zależy?

Stres cieplny, to stan w którym dochodzi do przegrzania organizmu zwierzęcia. Odbieranie ciepła przez zwierzę nie tylko zależy od temperatury i wilgotności, ale także od temperatury efektywnej w której skład wchodzi takie zależne jak: temperatura powietrza, wilgotność względna, wentylacja oraz promieniowanie słoneczne. Stres cieplny występuje w okresie letnim od czerwca do sierpnia.

Jakie są objawy stresu cieplnego?

Stres cieplny u każdego zwierzęcia objawia się w inny sposób, jest to zależne od: rasy krów, stanu fizjologicznego zwierzęcia, stanu zdrowia oraz od poziomu produktywności. Do najczęściej występujących objawów stresu cieplnego zalicza się:

- Spadek pobrania paszy oraz przeżuwania.
- Spadek aktywności ruchowej.
- Zmniejszenie produkcji mleka oraz spadek przyrostów masy ciała.
- Wzrost temperatury skóry, liczby oddechów i tętna.
- Wytwarzania większej ilości śliny oraz potu.
- Częste pice wody.
- Spadek przemiany materii, biegunka, niepokój, agresja.
- Kwasica oddechowa.
- Odwodnienie.
- W krytycznych sytuacjach stres cieplny może powodować nawet śmierć.

Jak stres cieplny wpływa na rozród?

Negatywne skutki stresu cieplnego dość mocno oddziałują na rozród krów. U krów, które są narażone na działanie letnich upałów zaobserwowano obniżenie wskaźnika zacieleń oraz wydłużenie okresu międzywycieleniowego. Częstymi syndromami są słabo widoczne ruje lub całkowity ich brak, zaburzenia wzrostu pęcherzyków podczas cyklu rujowego, zatrzymanie łożyska i ronienia. Należy również pamiętać, że wszystkie te objawy mogą wystąpić nawet do kilku miesięcy po okresie letnim.

Jak ograniczyć negatywne skutki stresu cieplnego?

Najważniejszą rzeczą, o jakiej należy pamiętać aby ograniczyć negatywne skutki stresu cieplnego to zapewnienie zwierzętom stałego, nieograniczonego dostępu do świeżej i czystej wody pitnej. Wszystkie procesy życiowe w organizmie uzależnione są od obecności wody w organizmie. zapotrzebowanie krów w laktacji wynosi około 50- 120 i więcej litrów na dobę. Oczywiście zapotrzebowanie to jest zmienne i zależy od takich czynników jak wydajność zwierzęcia, dziennego pobrania suchej masy a także temperatury otoczenia.

Kolejną istotną sprawą jest obecność wentylacji w oborze. Najczęściej w oborach spotykana jest wentylacja grawitacyjna ze względu na tańsze rozwiązanie niż wentylacja mechaniczna. Niestety nie zawsze wentylacja grawitacyjna jest wystarczająca ze względu na brak różnic między temperaturą na zewnątrz a temperaturą wewnątrz pomieszczenia. Wentylatory stabilizują także warunki cieplne w budynku, istotne szczególnie w czasie letnich upałów. Aby wzmocnić działanie wentylatorów warto dodatkowo zamontować zraszacze. Zraszacz do obory pełni funkcję chłodzącą, współpracując z wentylatorami rozprowadza ochłodzone zimną wodą powietrze, powodując silne parowanie. Należy jednak pamiętać, że woda nie może dotykać strzyków, doprowadzanie do ociekania wody z wymion oraz strzyków, sprzyja wystąpieniu zapalenia wymienia.

Jak żywić krowy w tym okresie?

W okresie upałów krowy starają się ograniczyć produkcję ciepła, mniej się ruszają, inaczej też pobierają pokarm. Większe pobranie paszy jest w nocy kiedy jest chłodniej niż w dzień. Lepiej

przez zwierzęta wtedy pobierana jest pasza treściwa niż włóknista, ponieważ włókno wymaga procesu przeżuwania, które jest długi i podczas tego procesu wytwarzana jest spora ilość ciepła. Podczas upałów należy podawać zwierzętom zawsze świeżą paszę, warto też zwiększyć ilość pasz zadawanych na noc, a w ciągu dnia zadawać je częściej – ograniczy to ryzyko zagrzewania się paszy. Z racji mniejszego pobrania paszy przez zwierzęta warto zwiększyć koncentrację dawki w energię. Krowa wraz z potem wyprowadza z organizmu potas. Gdy dodatkowo zwierzę zmniejsza pobranie paszy, nie pobiera wystarczającej ilości składników mineralnych, dlatego warto pamiętać o stosowaniu odpowiednich dodatków mineralno-witaminowych, lizawek oraz elektrolitów.